

<http://www.Yashilmisho.com>

Email: Info@Yashilmisho.com

Print: 1401/02/30

آلودگی آب، معضل فراموش شده تالاب‌های ایران

خشک‌سالی، تغییر اقلیم، مدیریت نامناسب منابع آب، برداشت بی‌رویه از سرچشمه‌ها و احداث چاه‌های غیرمجاز حیات تالاب‌های کشور را با چالش‌های اساسی روبه‌رو کرده است؛ اما همه این مشکلات نمی‌تواند بر معضل آلودگی تالاب‌ها سایه بیندازد، زیرا همواره اما و اگرهای بسیاری درباره ورود کودهای شیمیایی، فاضلاب شهری و گاهی فاضلاب‌های خطرناک بیمارستانی و صنعتی به تالاب‌ها و همچنین دفع پسماند در مجاورت آن‌ها وجود داشته است. آلودگی تالاب‌ها از آن جهت از اهمیت بسیاری برخوردار است که علاوه بر آسیب زدن به اکوسیستم یک تالاب و از بین بردن موجودات زنده‌ای که در آن زندگی می‌کنند، می‌تواند برای سلامت مردم ساکن در مجاورت آن نیز خطرناک باشد.

ابوالفضل آبشت، مدیر طرح حفاظت از تالاب‌های ایران، در گفت‌وگو با سبزینه، با اشاره به این که مساله خشک شدن تالاب‌ها در حال حاضر به اندازه‌ای مهم است که بحث آلودگی آن‌ها در اولویت‌های بعدی قرار می‌گیرد، اظهار کرد: اطلاعات چندانی درباره وضعیت آلودگی تالاب‌های کنوانسیون رامسر وجود ندارد در بسیاری از تالاب‌ها آبی وجود ندارد که بخواهیم درباره آلودگی‌هایشان صحبت کنیم؛ اما با وجود این درباره برخی تالاب‌ها همچون تالاب انزلی مساله آلودگی پررنگ است.

نقش فعالیت‌های کشاورزی در آلودگی تالاب انزلی

تالاب انزلی در استان گیلان یکی از مهم‌ترین زیستگاه‌های پرندگان به حساب می‌آید که در سال‌های اخیر خطر خشک شدن آن نگرانی‌های بسیاری را به وجود آورده است. آبشت درباره وضعیت آلودگی این تالاب چنین توضیح داد: آلودگی‌های ناشی از فعالیت‌های کشاورزی، بخش عمده آلودگی تالاب انزلی و به‌طور کلی آب‌های شمال کشور است، علاوه بر آن فاضلاب‌های صنعتی و شهری نیز بر این مشکل می‌افزایند.

قرمز شدن دریاچه ارومیه ربطی به آلودگی ندارد

مدیر طرح حفاظت از تالاب‌های ایران، تالاب کانی‌بrazان و تالاب‌های اقماری دریاچه ارومیه را از دیگر تالاب‌هایی دانست که با مشکل آلودگی آب روبه‌رو است. او در این باره گفت: به علت ورود کودهای شیمیایی نیترات و فسفات به این تالاب نوعی از جلبک در این تالاب رشد می‌کنند که اکوسیستم تالاب را بر هم می‌زند.

وی درباره این که آیا قرمز شدن آب دریاچه ارومیه به دلیل افزایش آلودگی است، پاسخ داد: بالارفتن شوری آب دریاچه سبب بروز نوعی واکنش در میکروارگانیسم‌های این دریاچه شد که به قرمز شدن آب انجامید و این مساله ارتباطی با آلودگی آب ندارد.

تغییر کاربری زمین‌های اطراف مهم‌ترین دلایل ایجاد آلودگی در میانکاله

علاوه بر تالاب‌های کنوانسیون بین‌المللی رامسر، برخی تالاب‌های ساحلی کشور نیز با مشکل آلودگی آب روبه‌رو هستند که از جمله آن‌ها می‌توان به خلیج گرگان یا میانکاله اشاره کرد. از حدود یک‌سال پیش مشکل پسرقت آب در این خلیج و آلودگی آب آن، در کانون توجه قرار گرفته است، به‌طوری که برخی کارشناسان عنوان کردند که سرنوشت تالاب میانکاله همانند سرنوشت دریاچه ارومیه خواهد شد.

بنابر اعلام مدیرکل حفاظت محیط زیست استان گلستان، تاکنون اقدامات عملی برای حل مشکلات خلیج گرگان انجام شده است و کارگروهی برای نجات آن آغاز به کار کرده‌اند که در حال انجام مراحل مطالعاتی هستند.

ضیال‌الدین الماسی، مدیرکل دفتر بررسی آلودگی‌های دریایی سازمان حفاظت محیط زیست، در گفت‌وگو با سبزینه، در ارتباط با وضعیت آلودگی تالاب ساحلی میانکاله یا خلیج گرگان، با بیان این که آلودگی در این تالاب در برخی پارامترها بیش از حد مجاز است، دخالت انسان را تنها عامل آلودگی این تالاب اعلام کرد و گفت: استفاده از کودهای شیمیایی در فعالیت‌های کشاورزی اراضی حوزه بالادست تالاب و همچنین تغییر کاربری در بخش‌هایی از آن از جمله مهم‌ترین دلایل ایجاد آلودگی در خلیج میانکاله است.

او درباره تغییر کاربری‌ها در میانکاله توضیح داد: شاهد برخی تغییر کاربری‌ها همچون احداث شهرک صنعتی، ایجاد زمین‌های کشاورزی و اجرای پروژه بانک زمین در این منطقه بودیم، البته اداره کل محیط زیست استان، جلوی بخش زیادی از این تغییر کاربری‌ها را گرفته است.

الماسی ادامه داد: مدیریت خاک یکی دیگر از مسائل دخیل در افزایش آلودگی تالاب میانکاله است؛ زیرا شاهد افزایش ورود مواد مغذی به تالاب به دلیل فرسایش خاک زمین‌های کشاورزی حوزه بالادست تالاب هستیم که بر آلودگی آن می‌افزاید.

خلیج چابهار آلودگی چندانی ندارد

مدیرکل دفتر بررسی آلودگی‌های دریایی سازمان حفاظت محیط زیست، همچنین درباره خلیج چابهار دیگر تالاب ساحلی کشور که در سال‌های اخیر برای اجرای برنامه‌های توسعه اقتصادی مورد توجه قرار گرفته است، توضیح داد: در حال حاضر مساله حادی از نظر آلودگی درباره خلیج چابهار وجود ندارد؛ اما سازمان حفاظت محیط زیست با توجه به طرح‌های توسعه‌ای، مانند توسعه منطقه آزاد، پتروشیمی‌ها و... که در آنجا در حال اجراست، نظارت و تعامل لازم را دارد تا کمترین صدمه به این خلیج وارد شود.